

Rolnummer 5365
Arrest nr. 22/2013 van 28 februari 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 11, § 3, eerste lid, 2°, van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, gesteld door de Raad van State.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit voorzitter M. Bossuyt, rechter J.-P. Snappe, waarnemend voorzitter, en de rechters E. De Groot, A. Alen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest nr. 218.341 van 8 maart 2012 in zake Jean Pierre Bleyen tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 15 maart 2012, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 11, § 3, eerste lid, 2°, van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre artikel 5, § 4, 2°, van de voornoemde wet van 8 juni 2006 geldt voor zowel de beoordeling van de ontvankelijkheid van de aanvraag van personen om activiteiten uit te oefenen als wapenhandelaar of als tussenpersoon of een beroep uit te oefenen dat het voorhanden hebben van vuurwapens impliceert, als voor de beoordeling van de voorwaarde in dewelke een persoon moet verkeren die een aanvraag indient om een vuurwapen voorhanden te hebben ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- Jean Pierre Bleyen, wonende te 3910 Neerpelt, Lindestraat 3, bus 4;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 13 november 2012 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. J. Bouckaert, advocaat bij de balie te Brussel, voor Jean Pierre Bleyen;
  - . Mr. J. Riemslagh, tevens *loco* Mr. S. Ronse, advocaten bij de balie te Kortrijk, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers A. Alen en F. Daoût verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

J.P. Bleyen is houder van een Vlaams, een Duits en een Zuid-Afrikaans jachtverlof. Hij is tevens eigenaar van verscheidene vuurwapens, die worden gebruikt in het kader van jachtactiviteiten. Op 24 juni 2007 diende hij een aanvraag ter verlenging van zijn bestaande wapenvergunningen in bij de gouverneur van de provincie Limburg. Hij gaf hiertoe « jacht en/of faunabeheersactiviteiten » op als wettige reden.

De provinciegouverneur verklaarde de aanvraag op 27 mei 2010 onontvankelijk op basis van artikel 11, § 3, eerste lid, 2°, van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (hierna : Wapenwet). Krachtens die bepaling is een aanvraag voor een wapenvergunning onontvankelijk wanneer de aanvrager is veroordeeld voor één van de misdrijven opgesomd in artikel 5, § 4, 2°, van de Wapenwet. J.P. Bleyen werd in 2003 veroordeeld voor valsheid in geschrifte en het gebruik van een vals stuk, misdrijven die deel uitmaken van de opsomming in artikel 5, § 4, 2°, van de Wapenwet.

J.P. Bleyen tekende op 27 juli 2010 beroep aan tegen die beslissing van de provinciegouverneur bij de Raad van State. De Raad van State stelde hierop de voormelde prejudiciële vraag.

III. *In rechte*

- A -

Standpunt van J.P. Bleyen

A.1. J.P. Bleyen is van oordeel dat de gelijke behandeling van wapenhandelaars en tussenpersonen, enerzijds, en personen die een wapenvergunning aanvragen, anderzijds, strijdig is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, aangezien er sprake is van wezenlijk verschillende categorieën van personen en die gelijke behandeling niet redelijk wordt verantwoord.

Er is volgens J.P. Bleyen sprake van wezenlijk verschillende categorieën van personen, in het bijzonder in het licht van het doel van de Wapenwet, omdat zij wapens voorhanden hebben wegens onderscheiden beweegredenen : wapenhandelaars bezitten wapens om economische redenen, terwijl particulieren een vergunning aanvragen vanwege hun rechtmatige activiteiten, zoals jacht, wildbeheer of sportschieten, zonder enig winstoogmerk. De wapenhandelaars zouden dan ook aan de hand van strengere criteria moeten worden beoordeeld, aangezien zij de wapens op de markt brengen en deze via hen in de verkeerde handen terecht kunnen komen. Wanneer een wapenhandelaar is veroordeeld voor een misdrijf dat verband houdt met misbruik van vertrouwen, zoals *in casu* valsheid in geschrifte en het gebruik van valse stukken, zou dit dan ook zwaarder doorwegen dan wanneer een particulier die een wapenvergunning aanvraagt, voor eenzelfde misdrijf zou zijn veroordeeld.

De in het geding zijnde gelijke behandeling is volgens J.P. Bleyen niet redelijk verantwoord in het licht van het doel van de Wapenwet, zijnde het tot een minimum beperken van de risico's voor de openbare orde. Aangezien particulieren die een wapenvergunning aanvragen, die wapens niet voorhanden hebben wegens economische motieven of voor beroepsdoeleinden, bestaat er geen risico, of op zijn minst een veel kleiner risico, voor de openbare orde wanneer die particulieren een misdrijf hebben gepleegd dat verband houdt met misbruik van vertrouwen. Het risico dat de wapens worden doorverkocht en in verkeerde handen terechtkomen, is immers bijna onbestaande.

A.2. Het argument dat de wettige oogmerken voor die gelijke behandeling zijn opgesomd in de memorie van toelichting bij artikel 5, § 4, van de Wapenwet, gaat volgens J.P. Bleyen niet op, aangezien die memorie van toelichting is toegespitst op wapenhandelaars en tussenpersonen, maar geen melding maakt van particulieren.

A.3. In ondergeschikte orde betoogt J. P. Bleyen dat, indien de gelijke behandeling al redelijk zou zijn verantwoord, er op zijn minst sprake is van kennelijk onevenredige gevolgen. Op een particulier die is veroordeeld wegens een van de in artikel 5, § 4, 2°, van de Wapenwet opgesomde misdrijven, rust immers een onweerlegbaar vermoeden dat hij een risico zou vormen voor de samenleving wanneer zijn aanvraag zou worden ingewilligd. Op dat onweerlegbare vermoeden rust geen beperking in de tijd, noch enige mogelijkheid om goed zedelijk gedrag na de veroordeling, zelfs met uitstel of opschorting, aan te voeren, zelfs niet na eerherstel. Die wettelijke onmogelijkheid voor een persoon die een van de in artikel 5, § 4, 2°, opgesomde misdrijven heeft gepleegd om ooit nog een wapenvergunning te verkrijgen en persoonlijke activiteiten uit te oefenen waarbij gebruik gemaakt wordt van een wapen waarvoor een wapenvergunning vereist is, is een ernstige inperking van de persoonlijke levenssfeer van die persoon, zoals beschermd door artikel 22 van de Grondwet, in samenhang

gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Die inperking zou des te erger zijn wanneer het misdrijf waarvoor de persoon is veroordeeld, niets te maken heeft met de bekwaamheid om met een vuurwapen om te gaan.

Standpunt van de Ministerraad

A.4. De Ministerraad werpt in hoofdorde op dat de vergeleken categorieën van personen niet wezenlijk verschillen. Beide categorieën vragen immers in essentie een vergunning aan om vuurwapens voorhanden te hebben. De wetgever heeft een minimumdrempel willen instellen om vuurwapens voorhanden te kunnen hebben, ongeacht of die wapens dienen voor persoonlijk gebruik of voor beroepsdoeleinden. Die minimumdrempel is vervat in de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor het verkrijgen van een wapenvergunning of een erkenning als wapenhandelaar of tussenpersoon, die men deels terugvindt in artikel 5, § 4, 1° tot 5°, van de Wapenwet. Daarnaast moet nog aan bijkomende, strengere vereisten worden voldaan om wapenhandelaar te zijn, hetgeen aantoonde dat de in het geding zijnde voorwaarde een minimumdrempel vormt om wapens voorhanden te mogen hebben.

Het argument dat het gaat om wezenlijk verschillende categorieën vanwege het oogmerk dat beide categorieën nastreven, gaat volgens de Ministerraad niet op. Het is immers ook mogelijk een wapenvergunning aan te vragen voor beroepsdoeleinden die niet bestaan in het doorverkopen van die wapens, zoals blijkt uit artikel 11, § 3, 9°, c), van de Wapenwet.

A.5. In ondergeschikte orde betoogt de Ministerraad dat de gelijke behandeling van wapenhandelaars en particulieren die een wapenvergunning aanvragen, redelijkerwijze is verantwoord. Zo zou de Wapenwet niet alleen de door J.P. Bleyen vermelde doelstelling, maar drie onderscheiden doelstellingen nastreven : het tot een minimum beperken van de risico's voor de openbare orde, het vermijden van willekeur en subjectiviteit bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag en het vermijden dat een vergunning wordt verkregen door een persoon die is veroordeeld voor een misdrijf waarbij sprake is van geweldpleging of misbruik van vertrouwen. Het Hof besliste al in zijn arrest nr. 115/2010 van 21 oktober 2010 dat de wetgever vermag te bepalen dat een vergunningsaanvraag voor het voorhanden hebben van een vuurwapen onontvankelijk is indien de aanvrager is veroordeeld voor één van de in artikel 5, § 4, 2°, van de Wapenwet bedoelde misdrijven.

De gelijke behandeling is daarnaast, aldus de Ministerraad, gebaseerd op objectieve en pertinente criteria. Beide categorieën van personen wensen door hun aanvraag immers te beschikken over vergunningsplichtige vuurwapens. De gelijke behandeling is tot slot ook evenredig. Van een ernstige inperking van de persoonlijke levenssfeer zou geen sprake zijn, aangezien men zich slechts gehinderd ziet bij een beperkt aantal hobby's. Die hinder zou overigens niet opwegen tegen de risico's voor de openbare orde die zouden ontstaan, mocht een persoon die veroordeeld is voor één van de in artikel 5, § 4, 2°, van de Wapenwet opgesomde misdrijven, een wapenvergunning krijgen.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 11, § 3, eerste lid, 2°, *juncto* artikel 5, § 4, 2°, van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (hierna : Wapenwet).

B.2.1. Op grond van artikel 11, § 1, van de Wapenwet is het particulieren verboden een vergunningsplichtig vuurwapen of de daarbij horende munitie voorhanden te hebben zonder een voorafgaande vergunning verleend door de gouverneur bevoegd voor de verblijfplaats van de verzoeker, na advies van de korpschef van de lokale politie. Die vergunning wordt slechts

verleend onder bepaalde voorwaarden die zijn voorgeschreven in paragraaf 3 van hetzelfde artikel, onder meer de voorwaarde niet te zijn veroordeeld als dader van of als medeplichtige aan een van de misdrijven bedoeld in artikel 5, § 4, 1° tot 4°, van de Wapenwet.

Het vermelde artikel 5, § 4, van de wet bepaalt van welke personen de aanvragen voor de erkenning als wapenhandelaar of als tussenpersoon onontvankelijk zijn. Onder 2°, b), van die bepaling worden vermeld de personen die als dader of medeplichtige veroordeeld zijn wegens een van de misdrijven bepaald in de artikelen 101 tot 135*quinquies*, 193 tot 214, 233 tot 236, 269 tot 274, 313, 322 tot 331, 336, 337, 344, 345, 347*bis*, 392 tot 415, 423 tot 442, 461 tot 488, 510 tot 518 en 520 tot 525 van het Strafwetboek.

B.2.2. De in artikel 5, § 4, 2°, b), vermelde lijst werd inmiddels vervangen bij artikel 4, 2°, van de wet van 25 juli 2008 tot wijziging van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (*Belgisch Staatsblad*, 22 augustus 2008, eerste editie) en omvat thans de misdrijven bepaald in de artikelen 101 tot 135*quinquies*, 136*bis* tot 140, 193 tot 226, 233 tot 236, 246 tot 249, 269 tot 282, 313, 322 tot 331*bis*, 336, 337, 347*bis*, 372 tot 377, 392 tot 410, 417*ter* tot 417*quinquies*, 423 tot 442*ter*, 461 tot 488*bis*, 491 tot 505, 510 tot 518, 520 tot 525, 528 tot 532*bis* en 538 tot 541 van het Strafwetboek. Die wijziging werd als volgt verantwoord :

« De in het Strafwetboek vervatte lijst van strafbare feiten waarbij een veroordeelde geen aanvraag mag indienen om een vuurwapenvergunning te verkrijgen, wordt uitgebreid met alle misdrijven waarbij sprake is van geweldpleging en misbruik van vertrouwen » (*Parl. St.*, Kamer, 2007-2008, DOC 52-0474/001, p. 5).

B.3. Het Hof is ondervraagd over de bestaanbaarheid van artikel 11, § 3, eerste lid, 2°, van de Wapenwet met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre die bepaling de wapenhandelaars, de tussenpersonen of anderen die een beroep uitoefenen dat het voorhanden hebben van vuurwapens impliceert, op dezelfde wijze behandelt als de personen die wegens een ander oogmerk een vuurwapen voorhanden willen hebben. Voor beide categorieën van personen heeft een veroordeling voor een van de in artikel 5, § 4, 2°, van de Wapenwet opgesomde misdrijven immers steeds de onontvankelijkheid van de aanvraag van een wapenvergunning als gevolg, zowel indien die veroordeling betrekking had op een geweldmisdrijf als indien zij betrekking had op een misdrijf van misbruik van vertrouwen.

B.4. Het Hof kan een gelijke behandeling slechts afkeuren wanneer twee categorieën van personen die zich in situaties bevinden die, ten aanzien van de in het geding zijnde maatregel, wezenlijk verschillend zijn, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

B.5. Met de aanneming van de in het geding zijnde wet van 8 juni 2006 wilde de wetgever de wapenwetgeving in overeenstemming brengen met de Europese richtlijn van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens, en antwoorden op een aantal kritische opmerkingen over de bestaande wetgeving die met name betrekking hadden op :

- « - de toename van het aantal categorieën wapens, met een soms onduidelijke inhoud;
- de versnippering van de bevoegdheden tussen meerdere autoriteiten die beslissingsmacht hebben;
- bepalingen die weinig respect hebben voor de vereisten in verband met de openbare veiligheid, zoals het behouden van de vrije wapenverkoop, het ontbreken van voldoende traceerbaarheid of de strikte omkadering van het beroep van wapenhandelaar of wapenfabrikant » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2263/003, p. 4).

B.6. Wat meer bepaald de voorwaarden betreft waaronder een wapenvergunning kan worden verkregen, zoals zij uit de in de prejudiciële vraag beoogde bepaling volgen, wilde de wetgever elke vorm van willekeur en subjectiviteit vermijden in zoverre sommige van die voorwaarden, hoewel deze niet nieuw waren, niet correct werden toegepast (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2263/001, p. 26).

De aanneming van artikel 5, waarnaar artikel 11 verwijst, werd als volgt verantwoord in de memorie van toelichting :

« Deze bepaling maakt het mogelijk beter te voldoen aan de Europese regelgeving. Hierbij werd uitgegaan van een analoge bepaling in de recent aangepaste wetgeving op de bewakingsondernemingen (wet van 10 juni 2001 tot wijziging van de wet van 10 april 1990).

[...]

In de bestaande erkenningscriteria worden tenslotte enkele aanpassingen aangebracht die tot doel hebben de risico's voor de openbare orde tot het minimum te herleiden. Zo wordt de toegang tot het beroep nu ook ontzegd aan zij die voor de bestaande reeks opgesomde misdrijven werden veroordeeld tot een straf lichter dan drie maanden gevangenisstraf. Deze

lijst wordt uitgebreid met de onverenigbare misdrijven bepaald in de zeer verwante wetgevingen inzake private bewaking en privé-detectives, die op hun beurt de toegang tot deze beroepen ontzeggen aan personen veroordeeld voor inbreuken op de wapenwetgeving. Tot slot wordt ook rekening gehouden met de recente mogelijkheid dat ook rechtspersonen die een erkenning als wapenhandelaar vragen, zelf kunnen zijn veroordeeld wegens de genoemde inbreuken » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2263/001, pp. 22-23).

B.7. Op grond van de gezamenlijke lezing van de artikelen 11, § 3, en 5, § 4, 2°, b), van de Wapenwet, zoals zij luiden vóór de wijziging ervan bij wet van 25 juli 2008, wordt een wapenvergunning geweigerd aan personen die als dader of medeplichtige veroordeeld zijn wegens een van de misdrijven bepaald in de artikelen 101 tot 135*quinquies*, 193 tot 214, 233 tot 236, 269 tot 274, 313, 322 tot 331, 336, 337, 344, 345, 347*bis*, 392 tot 415, 423 tot 442, 461 tot 488, 510 tot 518 en 520 tot 525 van het Strafwetboek.

Die misdrijven stemmen overeen met degene die - als uitsluitingsgrond voor de erkenning als wapenhandelaar - werden opgenomen in artikel 1, § 2, 2°, b), van de wet van 3 januari 1933 « op de vervaardiging van, den handel in en het dragen van wapenen en op den handel in munitie », zoals gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 30 januari 1991 (*Belgisch Staatsblad*, 21 september 1991) en bij artikel 6 van de wet van 10 januari 1999 (*Belgisch Staatsblad*, 26 februari 1999).

Uit de memorie van toelichting bij de voormelde wet van 30 januari 1991 tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 blijkt de wil van de wetgever om geen vergunning te verlenen aan een particulier van wie de integriteit twijfelachtig is, wat vooraf dient te worden gecontroleerd :

« De artikelen 1 en 2 van de wet van 3 januari 1933 stellen geen enkele voorafgaande controle in voor de uitoefening van een economische activiteit met betrekking tot wapens en munitie. Daardoor is het niet mogelijk een voorafgaande controle uit te oefenen op de eerbaarheid van een particulier en kan de overheid geen particulier waarvan de integriteit twijfelachtig is, uitsluiten uit deze commerciële sector waarvan de weerslag op de openbare veiligheid niet meer moet bewezen worden » (*Parl. St.*, Kamer, 1989-1990, nr. 978/1, p. 2).

Daaraan werd toegevoegd dat de aanvragen tot erkenning ingediend door personen tegen wie gerechtelijke beslissingen genomen zijn wegens feiten die hun bekwaamheid om dergelijke activiteiten uit te oefenen in het geding brengen, in principe zonder onderzoek worden afgewezen (*ibid.*, p. 3).

B.8.1. Uit wat voorafgaat, vloeit voort dat de maatregel waardoor een wapenvergunning wordt geweigerd aan de persoon die is veroordeeld wegens één van de misdrijven bedoeld in artikel 5, § 4, 2°, b), van de Wapenwet, waaronder, zoals te dezen, het misdrijf van valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken, tegemoetkomt aan de zorg van de wetgever om te voorkomen dat een vergunning wordt verleend aan personen die zijn veroordeeld voor feiten die de dader of medeplichtige als onbetrouwbaar doen overkomen voor het bezit van een wapenvergunning. De omstandigheid dat de personen die om een ander oogmerk een vuurwapen willen hebben dan de wapenhandelaars, de tussenpersonen en de personen die vanwege hun beroep een vuurwapen moeten bezitten, geen wapenvergunning aanvragen met het oog op gewin, wijzigt niets aan die vaststelling.

B.8.2. Hoewel de onmogelijkheid om nog een ontvankelijke aanvraag voor een wapenvergunning in te dienen, een zekere beperking van de persoonlijke levenssfeer impliceert, maakt zij het uitoefenen van jachtactiviteiten niet onmogelijk. Krachtens artikel 12 van de Wapenwet staat die mogelijkheid open voor personen die zijn veroordeeld voor een van de misdrijven opgesomd in artikel 5, § 4, 1° tot 4°, van de Wapenwet, zij het dat zij daartoe slechts een beperkt aantal vuurwapens kunnen aanwenden.

De wetgever heeft die gunstigere regeling verantwoord door het feit dat die categorieën van personen een groep van wapenbezitters vormen waarmee de overheid geen problemen heeft, in tegenstelling tot de personen die vuurwapens kopen zonder enige vorm van controle, noch op de geldige reden die zij al dan niet daarvoor hebben, noch op hun geschiktheid om met een wapen om te gaan (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2263/003, p. 5).

B.9. Rekening houdend met het doel van bescherming van de openbare veiligheid dat de wetgever wilde nastreven, is de maatregel niet zonder redelijke verantwoording.

De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 11, § 3, eerste lid, 2°, van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 28 februari 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

M. Bossuyt